

Szépséghibák a szegedi város-építésben.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap lapszámunkban megírtuk két külföldi városrendező és építő szaktekintélynek *Budapetsről* mondott lesújtó ítéletével kapcsolatban a *Szeged* város rendezésében észlelhető szépséghibákat. De korántsem merítettük ki ezt a témát, ha ugyan egyáltalán lehet eleget írni arról, hogy mily lehetetlen csunyán is építkeznek a mi szép *Szeged* városunkban.

Elmondottuk, hogy városunk szabályozása eredetileg helyes csapáson indult. A város beosztásánál, az utak, utcák, terek elhelyezésénél tekintettel voltak a város jövő fejlődésére, szóval itt ebben a tekintetben elég egyenesen jártak el. Mit ér azonban a város jóakarata, a tervezők szép érzéke, ha a legszébb, legjobb tervet is elrontják a magános építetők, az izléstelen, ötletszerű, véletlen építkezéssel.

Izléstelenség például, — és nem szabadna megengedni, — hogy a belvárosban négy-nyolc méter szélességű utcákban két-három emeletes cirádás, diszes, tarka-barka bérpalotákat építenek. Mellette aztán egy földszintes házikó szerénykedik, szembe vele pedig épen egy rozoga viskó szégyenkezik. S így van ez végig. Belvárosi forgalmas utcák olyan jelleggel, mint a legutóbb lezajlott vásár a *Hunyadi-téren*. Azokban a sátrakban több az összhang, mint a szegedi utcák építkezésében. A Templom-tértől le a Rudolf-térig, a Tiszaparttól a Kelemen- és Zrinyi-utcáig nem utcák, hanem girbe-görbe, zegzugos sikátorok húzódnak. Olyanok, amelyet a legnagyobb jóakarattal lehet csak utcának nevezni. Még inkább sajnáljuk azonban, mikor egy-egy ilyen sikátorsoron apró, kis ablakos házikók között egy középkori sziklavár büszkeségével emelkedik ki egy cifra tornyos, nagy emeletes bérpalota. Nem tudjuk hogy a házat sajnáljuk-e az utcától, vagy az utcát, mint egyáltalán nem méltó miliót a háztól. Mert, ha akármilyen ösdi, igénytelen kis sikátor is az az utca, még mindig el lehet csufitani. A cifra bérpalota, mézeskalácsszerű ornamentikáival és retekformájú motivumokkal úgy kiabál, mintha csak azért építették volna oda, hogy mint egy lámpás, megvilágítsa az utca szegénységét, hogy a maga cifrázkodó diszességével annál inkább szembe-tűnővé tegye azt a szürkeséget, amit különben talán észre sem vennénk.

És ez még nem is a nagyobb veszedelem. Itt legalább nem mondhatjuk, hogy a bérpaloták nincsenek egymással harmóniában, mert nem egymás mellett épülnek, hanem egymástól nagy távolságokra.

Vannak a Belvárosban, különösen a kisköruton egész házsorok, melyek mind modern épületek, ujak, cifrák, diszesek. Ahány ház, annyiféle. Egyik ház sincs összhangban a másikkal. Ha az egyik nyugodt, reneszánsz stílusban van építve, — a másik bizonyosan nagyon is nyugtalan modern stílusú épület, magyaros motívumokkal megrakva. És még ez is tulsz, mikor bármelyik újon épült bérpalotára rámondjuk, hogy *stílusban* van építve, mert bizony alig lehet egyet is találni, amelyikre rá lehet mondani, hogy ez tiszta reneszánsz, barokk, modern, vagy magyar. Egy-egy házon megtalálhatók, minden stílusnak a jellegzetességei, ami viszont egyértelmű azzal, hogy az összes új paloták stílustalan összevisszaságban, ug yépülnek, ahogy épen az építészeti stíltanhoz nem sokat tudó építetőknek a legjobban tetszik.

Ideális állapot az lenne, hogy ha rendezetlen, szűk, kis utcákban egyáltalán nem adnának építési engedélyt — emeletes házak építésére. Szélesebb, rendezett utcákban pedig csak akkor adjanak építési engedélyt, ha a tervek és főleg: homlokzat-tervek betérjesztése után a városi középítészeti hivatal fölülvizsgálja és azt az utca építészeti jellegével

harmonikusnak találta. Amilyen stílusban és építészeti modorban az első házat építették, olyan vagy azzal harmonikus stílusban kell, hogy építsék az utca összes házait.

Nagyon sokat lehetne még beszélni erről, de hiába. Előbb valami intézkedéseket kellene látni arra nézve, hogy ezek az építkezési anomáliák megszűntessenek.

Sulyosan megverték az olasz sereget.

— Véres harcok napjai. —

(Saját tudósítónktól.) A törökök nagy győzelmet arattak az olaszokon. Egy nagy olasz csapat meg akart ostromolni egy dombot, de a törökök visszaverték őket és az olaszok ezerhatszáz halottat hagytak a harctéren. A törökök vesztesége jelentéktelen.

A tripoliszi új-török bizottság tagjait és a kikötő felügyelőjét kiutasították s egy olasz hajóra vitték. A bizottság klubhelyiségében talált iratok szerint a törökök minden előkészületet megtettek az olaszok lemészárlására, de olasz tengerészek partraszállításával megakadályozták a terv megvalósítását.

A török kormány az olaszok partraszállásának megakadályozása végett tizennyolc zászlóaljat küldött a janinai vilajetbe. Legközelebb még néhány redif-zászlóalj megy oda. Szalonikiból két zászlóalj elindult Elaszónába. A csapatok telve vannak harci kedvvel.

A török komité köreinek befolyása és több török lap éles hangja következtében az olasz-török konfliktussal földézett izgalom erősödött. A nép állandó izgatására való tekintettel nagyon is sürgősek voltak a hatóságok rendkívüli preventív intézkedései a rendzavarások elkerülésére. Ugy látszik, az új-török bizottság azon van, hogy a lakosság sorában legutóbb erősen hanyatlott tekintélyét a tripoliszi kérdésben követett szenvedelmes föllépésével ismét helyreállítsa. Erre a célra felhasználják a mohamedán klerikálisokat is, hogy az ő segítségükkel megnyerjék a népet a *szent háboru* gondolatának. A komité állítólag messzemenő engedményeket tett a klerikális pártnak s még vezető hivatalos állásokban levő személyiségeket is sikerült megnyernie a *szent háboru* eszméjének. Józan körökben ezeket a veszedelmes eszközöket, amelyekhez mostan azért nyultak, hogy az ozmánok izgatottságát szítsák, határozottan elítélik, mert jogal félnek attól, hogy az alsóbb néposztályokban határtalan fanatizmus fog kitörni.

Athénből jelentik, hogy a krétai olasz konzul megszökött. Ugy látszik a konzul ur bajt sejtett a kréta körül.

Rómából jelentik, hogy a török kormány rendeletére a szabad tengeren cirkáló olasz hajókat lefoglalják.

Pallavicini örgrói osztrák és magyar nagykövet tegnapelőtt előterjesztést tett a nagyvezérnek, hogy igyekezzenek mentül előbb békét kötni, mert a háboru folytatása veszedelemmel fenyegetné a Balkán békéjét.

Stead békebarát a török külügyminiszterrel egnap tárgyalást folytatott az olasz-török konfliktusról és azt javasolta, hogy a konfliktus ügyét a felek terjesszék a hágai döntőbíró elé. A porta hajlandó e javaslatához hozzájárulni. Stead kijelentette, hogy ha Olaszország e javaslatot elutasítja, az egész világnak különösen Angliának és Amerikának pacifistái bojkottálni fogják az olasz kereskedelmet.

Neményiné a berlini fogtechnikán és fogklinikán képezte

Fogműterme Kossuth L.-sugárút 4.

Készít mindenféle fogtechnikai munkát kaucsukban és aranyban. Allami és közigazgatási hivatalnokoknak részletfizetésre is. Bármiféle javítás 6 óra alatt elkészül.

Lázadás Kinában.

— Forradalmi kormány alakult. —

(Saját tudósítónktól.) A forradalom szele eljutott kelet szívébe is. Kinában nyílt lázadás tört ki, az emberek százazrei föllázadtak a Mandsu uralkodóház ellen és máris patakokban folyik a vér. Hankau és Vucsang népe forrong. Haniang a lázadók kezére jutott, Hupeh tartomány elszakadt a császári birodalomtól s forradalmi kormányt kiáltott ki.

A forradalom ezuttal nem irányul az európaiak ellen, mint az eddigi boxerlázadások alkalmával, hanem egyenesen a dinasztiait akarja megdönteni és kétségtelenül gazdasági háttere van a fenyegető mozgalomnak. Könnyű volt ezuttal fellázítani Vucsang népét, mert a legutolsó termés sanyaruan ütött ki, népmilliók éheznek.

A vucsangi és hankau modernül kiképezett és jól felfegyverezett katonaság vezeti a lázadást, amely ellen a pekingi kormány tehetetlen. A vucsangi kormányzót elmozdították és két hadtestet küldtek Vucsangba Pekingből.

Hankauban már nagy vérontás volt. Egy pekingi távirat szerint körülbelül háromszáz mandsut meszároltak le és a forradalmárok hatalmukba kerítették a középületeket. Csak a flotta maradt hű a dinasztiahoz, hadihajók ágyúzzák a vucsangi kikötőt.

A lázadásról itt következnek a ami táviratok:

Peking, október 13.

Hupek tartomány törvényhozó gyűlése kimondotta, hogy elszakad a császári kormánytól. A felkelők, akiknek csapata az egyik jelentés szerint 10, a másik szerint 15 ezer emberből áll, harminc modern ágyut zsákmányoltak. Cseng-Tuból jelentik, hogy a szecsuan felkelők a Minhótól nyugatra, a Kiating és Kvan közé eső egész területet hatalmukba kerítették. A Vucsang körül elhelyezett szárazföldi felkelőcsapatok és a kün maradt kínai hadihajók között rövid harc volt, de a tüzelést hamar beszüntették, mert a britt és japán konzulok kijelentették, hogy a lövegek az idegen telepet is veszélyeztetik.

Peking, október 13.

A szecsuan lázadók Hütsu városát megszállták és Csung-Kian irányában nyomulnak előre. Céljuk nyilván az, hogy a Jangcsekiang balpartján levő fontosabb pontokat megszállják.

SZEGEDI KERESKEDELMI RENDEZŐBANK R.-T.

A Magyar Élet- és Járulékok-Bizottság Intézménye	TISZA LAJOS-KÖRUT 57. SZÁM.	A Magyar Élet- és Járulékok-Bizottság Intézménye
	TELEFON 10-67.	
	Rendez kereskedői fizetésképtelenségeket és fizetési halasztásokat.	
	Eljár vendéglői és kávéházi üzletek adás-vételénél és azokat finanszírozza. — Óvadékokat ad főpincéreknek és vállalkozóknak. —	
	Leszámitol könyvköveteléseket	
	Financíroz ipari vállalatokat és elvállalja azok künnlevő követeléseinek behajtását.	1071

Károlyi-utca 2. szám

(Hétválasztó-épület) alatt egy

üzlethelyiség elegáns portállal

azonnal bérbeadandó.

Tudakozódhatni

Fischer Testvérek

ékszerészeknél.